

200 Kr., ja endda derover, nu ved Aarets Slutning kun kan regnes til at udgøre ca. 10 Mill. Kr. Det er alt, hvad denne Fragt-aftale drejer sig om. Det er da givet, at det, der kunde være Tale om i Aar, da Fragten ligger omkring 100 Kr., og da man fra Skibsfartens Side vist ikke uden Beføjelse siger, at man nu er saa langt nede; at der ikke er stort mere Overskud, end hvad der skal til for at dække de meget stærkt stigende Udgifter — det er da givet, siger jeg, at man ikke kan opnaa det samme som forrige Aar. Selv om man i bedste Fald kunde opnaa en Halvering, vilde det med den samme Bevægelse i Fragten kun betyde Halydelen af det; der er opnaaet forrige Aar, det vil sige 5 Mill. Kr., men saa billigt tror jeg desværre ikke, man kan stille i Udsigt, at Skibsfarten skulde kunne slippe ved den Kornordning, som her er foreslaaet. Hvor meget det drejer sig om, tør jeg ikke paa dette Tidspunkt sige, men jeg tror ikke, der er Tale om at slippe med at sejle med en Fragtnedsættelse af 5 Mill. Kr. Dertil kommer, at hvis man træffer en saadan Aftale, og Staten derved opnaaede en Fordel paa 5 Mill. Kr. — det er, efter hvad der foreligger, i Virkeligheden at regne meget højt —, vil Staten ved Opretholdelsen af Foderstofcentralen og Ombytningen faa meget store Udgifter. Sidste Aar havde Staten en Udgift af 9 Mill. Kr. til Ombytning, og det drejede sig da kun om 1,4 Mill. Tønder Brødkorn. Det vil meget let kunne gaa saaledes, at Staten for at opnaa denne Fordel fra Skibsfartens Side, med hele den Usikkerhed, det giver for Tilførselen, fordi vi binder os til en Skabelon for hele Aaret, ved et saa upraktisk og et saa dyrt System, som denne Ombytning in natura er — det er nemlig det, man vender tilbage til —, maa anvende dobbelt saa stort et Beløb paa denne Ordning, som selve Indtægten andrager. Desuden maatte Foderstofcentralen opretholdes. De Herrer er ganske vist overordentlig tilfredse med den, men jeg maa tilstaa, at jeg ønsker den ophævet, saa hurtigt ske kan. Den er allerede ophævet for Oliekagers Vedkommende, men det bliver nødvendigt at træffe en Bestemmelse om en Overgang for Majsens Vedkommende, og derfor beklager jeg, at den ikke kan bringes til Ophør allerede nu.

I al Almindelighed er det Princip overordentlig uheldigt, at det er Staten, der skal foretage Importen, og naar de Herrer af det radikale Parti hævder, at det er ikke teoretiske principielle Grunde, der bestemmer deres Standpunkt her, tror jeg, de gør sig skyldige i en Fejltagelse. Jeg tror, at de har været for længe i Stue med Socialdemokraterne og har ladet sig smitte af deres Anskuelse, for det er en fuldkommen socialdemokratisk Foranstaltning, der her er Tale om. Hvis det er rigtigt, at der er Fordel ved at socialisere vor Foderstofimport, hvorfor skulde vi saa ikke ogsaa socialisere al vor anden Import, Importen af Kul, Kolonialvarer og Manufakturvarer? Er det attraaværdigt paa det ene Omraade, maa det ogsaa blive det paa det andet. Sandheden er imidlertid, at det er et overordentlig uheldigt Princip og en Fremgangsmaade, der snarest muligt maa bringes til Ophør, at hele vor Foderstofimport fordeles gennem 58 Importører med en fast Fordeling, der er 5 Aar gammel, fra Aarene 1915—16, og at disse Importører foretager Indkøbene uden mindste økonomiske Ansvar for dem. Det er en Ordning, der ikke bør fortsættes, hvis vi overhovedet mener noget alvorligt med, at vi skal bort fra Krigstidens Indskrænkninger. Naar en socialdemokratisk Regering i Sverige paa dette Tidspunkt har kunnet frigive Importen af Brødkorn til Befolkningen, maatte vi vist her kunne driste os til at frigive Importen af Foderstoffer og Majs til Anvendelse i Husdyrbruget. Dertil kommer, hvad jeg har nævnt før, at hele dette Ombytnings-system er ganske upraktisk. Det er for det første overordentlig dyrt for Staten og betyder, at Staten kommer af med større Udgift ved denne Ombytning end ved direkte at betale Penge. Desuden er det mindre fordelagtigt for Jordbrugerne, det kræver, at de forud skal binde sig til at tage Majs. Jeg ved ikke, hvorledes ærede Medlemmer her i Salen, der ikke er Landmænd, har det, jeg har det i hvert Tilfælde saadan, at jeg sætter meget stor Pris paa at have Frihed til selv at bestemme, hvornaar og hvor meget jeg vil købe, og til at foretage de Ændringer i mit Indkøb og mit Forbrug, som jeg til ethvert givet Tidspunkt finder heldige. Men dertil kommer,